

In gesprek met Greet Wuyts

Een trekkzak cadeau krijgen kan je leven serieus veranderen.

Dit overkwam Greet tijdens haar studententijd in Gent. Veel stages, concerten, bals, belevenissen en cd's later is ze nu volop les aan het geven in de Academie van Lebbeke en dansmuziek aan het spelen met haar groepen Cecilia en Filenko. Daarnaast heeft ze een boeiende job in het Muziekinstrumentenmuseum (MIM) te Brussel.

foto: © Steven Goossens

Curriculum

Ik ging als kind naar de muziekacademie in Diest om dwarsfluit te leren spelen zoals Thijs van Leer en Ian Andersson van Jethro Tull, mijn grote helden toen! Ook voordracht en zang waren favoriete vakken in de academie, want ik hield van de liedjes van Miel Cools, Zjef Vanuytsel, Boudewijn De Groot... en werd helemaal stil van Herman van Veen. De trekkzak bevond zich toen nog volledig buiten mijn belevingswereld.

In Gent ging ik ergotherapie studeren en deze periode werd tegelijkertijd doorslaggevend voor mijn muzikale parcours. Allerlei wegen kruisten daar.

In het studentencafé werden kleine folkoptredens georganiseerd, en er werd regelmatig gejamd. Daar zag ik voor het eerst een draailier en een hommel via Joris Buysse en Michel Terlinck. En toen kwam daar de minnaar die mij een trekkzak schonk, een Hohnertje, met de woorden: "Kijk, dit hier is ècht iets voor u!" Die minnaar is verdwenen, maar de passie voor het instrument is gebleven. Eerst wist ik niet wat ik met deze tweerijer met acht bassen aan moest, maar dat veranderde na die eerste stage bij Wilfrid Moonen in Galmaarden. Wat een overweldigende ervaring om daar terecht te komen! Er werd gezongen en gedanst, gedronken en plezier gemaakt én je leerde er je instrument bespelen.

Op muzikale verkenningstocht en hop - het podium op

Vervolgens ging ik op pad: stages volgen in Neufchâteau, in Nederland, Engeland, Frankrijk en Italië, eerst alleen en later samen met Jan. We gingen op zoek naar muzikanten, speelstijlen, tradities, instrumenten, dansen en avonturen; muziek en nog eens muziek, het spelen ging goed en het was plezant!

Via onze toenmalige overburen Lief Verbeeck en Bernard Van Lent gingen we allebei les geven bij Muziekatelier Ward De Beer, in Antwerpen. Mijn job als ergotherapeut in de geestelijke gezondheidszorg ging naar halftijds.

Ook mocht ik trekkzak en dwarsfluit geven aan de Muziekacademie in Roosendaal en Breda. Een van mijn collega's daar was Guy Roelofs. Met hem speelde en toerde ik met het project "Grond"; bewerkingen van Nederlandstalige volksliederen: Ghij Zotten en Zottinekes, Er Zoude een Meisje gaan Halen Wijn, Het Vrouwke van Sint Niklaas, ... Dat waren meteen mijn eerste ervaringen op het grote podium!

Daarna volgden; een tijdelijke aanstelling bij Twalseree, de avonturen met Op Zwier en toen ... zag ik Cecilia komen, langs enen waterkant, en met bloemen in haar hand; ze is er nog steeds, wervelend en dansend, de toekomst tegemoet.

Filenko kwam er een paar jaar geleden bij; Philippe en co (die co zijn Jan en ik). We spelen romantische melodieën, soms wat melancholiek en altijd sterk dansant, op viool, trekkzak en doedelzak.

foto: © Steven Goossens

Greet over Cecilia: "We beleven veel plezier en zijn altijd enthousiast over wat we gemaakt hebben!"

De Magie van het MIM

In het jaar 2000 opende het Muziek-instrumentenmuseum zijn nieuwe deuren aan de kunstberg in Brussel. Ik solliciteerde - je weet maar nooit - en mocht me bij het team van de educatieve dienst voegen. De ergotherapie werd verleden tijd.

Vanaf toen bevond ik me heelder dagen tussen al die prachtige instrumenten, om te vertellen over de muziek, de componisten, de instrumentenbouwers, de geschiedenis, oude en nieuwe culturen ... En om muziekfragmenten te laten beluisteren, of een instrument in 't echt te laten horen.

Het museum is sowieso een magische plek waar ik iedereen toe uitnodig om eens langs te komen. Zelf beleef ik er nog altijd heel veel vreugde aan dat mensen, zowel volwassenen als kinderen, onder de indruk zijn van de klank van een instrument en naar buiten gaan met de grote wens om dat instrument te leren bespelen. Hoe mooi is dat?

In deze boeiende job ligt ook een link met de folk, omdat er een uitgebreide museumzaal met traditionele instrumenten is. Wim Bosmans en Hubert Boone hebben op dat vlak bergen verzet. Ik heb er veel accordeons, trekkzakken en doedelzakken om me heen, en bij de draailieren krijg je Herman de Wit te horen met 'Jan mijne Man'.

En natuurlijk is er ook een rijke verzameling instrumenten van de andere continenten, zodat je niet enkel begrensd blijft binnen wat we hier kennen.

Een deel van mijn opdracht in het MIM is het vormgeven van rondleidingen voor meer kwetsbare groepen. Bijvoorbeeld voor mensen die doof of slechthorend zijn geef ik een rondleiding samen met een gebarentolk, en zijn er allerlei mogelijkheden uitgewerkt om de trillingen van de tonen en klanken te voelen. Voor mensen die blind of slechtziend zijn is er de gelegenheid om instrumenten en onderdelen ervan te voelen. Voor 'nieuwkomers' en 'anderstaligen' geven we aangepaste rondleidingen, en dat is altijd heel interessant om te doen vanwege de kennis over de instrumenten die men herkent uit de eigen cultuur, en vanwege de vragen die men stelt bij onze vanzelfsprekendheden.

En dan is er nog de 'bricolage'; instrumentjes maken met kinderen; kazoos, citertjes, trommels, kleppers, tuinslangtrompetten, hobo's, lithofonen, rainmakers, ... altijd met een link naar instrumenten uit de collectie. Samen met de kinderen bekijken we zo'n instrument, onderzoeken we hoe en waarvan het gemaakt is, waar het geluid ontstaat, hoe het versierd is, en dan maken we een reproductie! Inmiddels staat hier thuis en in mijn atelier in het MIM een heuse collectie uitvindingen!

In het MIM zong ik ook samen met Jo van Bouwel en Els Vandeputte liedjes uit het Iepers Oud Liedboek. We noemden ons gezelschap 'Matthea' en we maakten in de concertzaal een opname onder de naam "Spellewerk". De idee om dit te doen ontstond toen

er een tentoonstelling over het Brusselse Kantwerk en de werkomstandigheden van de kantwerksters was in het museum voor Kunst en Geschiedenis aan het Jubelpark.

Folk in Lebbeke

Op woensdag laat ik het MIM graag achter om in de Muziekacademie van Lebbeke les te geven; diatonisch accordeon (zoals onze trekkzak officieel genoemd wordt) en folk-ensemble. Folk draait hier goed, zeer zeker. Er is hier een straffe en geëngageerde ploeg aan het werk. Ook het secretariaat en de directie, met hun open communicatie en grote inzet, spelen daar een grote rol in. Ze zorgen ervoor dat de leerlingen zich welkom voelen en vlotjes kunnen aansluiten in die positieve sfeer. In het vorige Folk-magazine wordt er beschreven hoe Elly Aerden een hele grote groep zangers les geeft, motiveert, op het podium zet en een zeer gevarieerd repertoire aanbiedt.

Bart Van Troyen inspireert met doedelzakgeluid uit barokke en moderne tijden, gitarist Jeroen Knapen speelt met heel veel mensen samen en brengt frisse stimulansen binnen. Stefaan Smaghe zorgt met de viool voor wat lerse invloeden en kent de kunst van de Oude Muziek. Ikzelf heb de neiging om bescheiden te blijven, maar 't schijnt dat er veel waardering is voor mijn lessen, en mijn muziek.

Wat de school betreft; er is veel uitwisseling met andere disciplines om concerten te organiseren en projecten te doen. Het jaarlijkse folkbal is steeds weer een hoogtepunt in het schooljaar; we spelen en zingen met alle leerlingen samen en we nodigen een balgroep uit om ons tot in de late uren te laten dansen en fuiven.

Daarom blijft ik graag van uit Diest naar Lebbeke komen om hier les te geven. Eerder gaf ik ook les in Sint-Niklaas, Bornem en Genk. De combinatie van meerdere scholen en het MIM is niet haalbaar. Want, er is ook nog tijd nodig om zelf muziek te spelen.

Muzikale bezigheden

De dwarsfluit heb ik nog, maar ze is op rust.

Het Hohnertje waarmee het nieuwe leven begon is er ook nog en wordt gekoesterd. Een meer comfortabel instrument kwam in de plaats, en later stapte ik over naar de drierijer met meer toonaarden en basmogelijkheden.

Vele jaren kon ik me bezighouden met het traditionele repertoire uit verschillende contreien. Boeiend om de sfeer, de

foto: © Archief MIM

Greet over het MIM: "Het museum is een magische plek waar ik iedereen toe uitnodig om eens langs te komen."

foto: © Ilse Coppieters

Greet over Gooikoorts: "Me engageren voor Gooikoorts wilde ik graag doen omdat het een bescheiden, gezellig festival is, met goede, gevarieerde muziek uit vele windstreken, aantrekkelijk voor jong en oud."

cadans, de typische versieringen uit te zoeken en na te spelen. Ook leerde ik om mijn oren te gebruiken, en het geheugen, in plaats van het blad voor mijn neus.

De folk evolueerde; nieuwe composities, uitgebreide akkoordenschema's, invloeden van blues en jazz, van rock en roll, andere instrumenten en nieuwe helden op de podia. Ik zocht mijn weg daarin. Ik ben geen podiumbeest, maar speel wel graag voor publiek. Het bal werd zeer populair, en daar vond ik de aansluiting; voor dansers spelen, nieuwe dansmelodieën maken en arrangeren; we blijven dat doen. We deden veel inspiratie op in Gennetines tijdens Le Grand Bal de l'Europe. Vele jaren speelden we daar en begeleidde de dansworkshops van Micheline en Stéphan, en later van Katrien van Craenenbroeck.

Voor Cecilia bedenken Jan en ik melodieën en akkoorden, en tijdens het samen spelen met Thomas ontstaan er dan weer nieuwe ideeën, loopjes, breaks, arrangementen. We beleven daar veel plezier aan en zijn altijd enthousiast over wat we gemaakt hebben!

Met Filenko gaat het ook zo, maar hier komen de composities van Philippe, en moet de bourdon van de doedelzak vaak dicht omdat de melodie daar niet om draait.

Toch blijft ook de klassieke muziek me dierbaar en voel ik de behoefte om me daar in te verdiepen, om daar iets van te kunnen spelen. Wanneer ik koperblazers hoor in een orkest, of als ensemble, beweegt er iets in mijn emotie, is het alsof er een nieuwe dimensie geschapen wordt. En dus heb ik het mooiste instrument van de koperblazers (mijns inziens) leren bespelen; het euphonium. Wat een rijkdom, wat een adem, wat een klank! En sinds dit schooljaar ben ik weer naar de academie van Diest aan het gaan om pianolessen te volgen. Ik oefen elke dag!

De zeer gewaardeerde, empathische lesgeefster

Ik ben blij hier en daar te horen dat ik erg gewaardeerd word als lesgeefster. Het is waar; ik doe dat heel graag. Voor elke leerling, les, workshop of stage bedenk ik wat en bereid dat goed voor. De missie is om het plezier in het muziek spelen over te dragen, om er goesting in te houden. Maar het is mij welbekend hoe moeilijk het kan zijn om een instrument te leren spelen.

"Mijn grote droom is een mindful folk radioprogramma mogen maken, met veel aandacht voor de muziek zelf en voor het luisteren"

Greet

Mijn parcours ging niet vanzelf; ik ben een trage leerling, moet er echt voor werken om iets te kunnen presteren, en heb dan ook begrip voor de worstelingen van de leerlingen. Ik zoek naar de manier om iemand een stapje verder te krijgen, leg de lat niet altijd te hoog, en probeer om zonder oordeel met iedereen muziek te maken. En daarnaast ben ik gewoon een gepassioneerd, enthousiast iemand die die muziek intens met zich meedraagt en zoals je mag verwachten vakkundig en vanuit de nodige kennis werkt.

Lang leve de stage!

In 2005 (denk ik) kwam er weer een groot moment dat me zielsgelukkig maakte: de vraag om les te komen geven op de volksmuziekstage in Gooik! Ik vind het

de kers op de taart dat ik dat vele jaren heb mogen doen. De sfeer, een groep gemotiveerde mensen met de herkenbare wens of hoop dat ze het instrument nu eens echt gaan leren bespelen, of helemaal blij zijn met het nieuwe repertoire, de truc om te begeleiden met akkoorden op de klavierkant, de variaties en de versieringen. Maar ook de pret, de anekdotes, de vermoedens na enkele dagen, de euforie. Het is er nog steeds! En de avonden! Eerst een concert, dan bal, en gelegenheid tot enkele drankjes, ontmoetingen, samen muziek spelen en zingen, vriendschappen sluiten voor het leven.

Gooikoorts en andere engagementen

Me engageren voor Gooikoorts wilde ik graag doen omdat het een bescheiden, gezellig festival is, met goede, gevarieerde muziek uit vele windstreken, aantrekkelijk voor jong en oud, in alle opzichten vriendelijk, en een ontmoetingsweekend voor iedereen die in de ban van de folk geraakt is. De muziekinstrumentenmarkt was reeds een grote troef van het festival, en het was dan ook leuk om dit verder te zetten. De workshops en initiaties tijdens het festival werden ook door mij georganiseerd. Plezant natuurlijk om de artiesten te bellen en te bespreken wat ze zouden kunnen aanbieden. Allemaal heel leuk om te doen, maar na vele jaren werd het tijd voor nieuwe ideeën. Tijd voor de volgende! Bovendien had ik het er zo druk mee dat ik nauwelijks iets van de optredens kon zien! Toch kan ik het niet laten om in de zijlijn mee te werken aan Dafodil: een kleinschalig folkdانسfestival hier in Diest, op initiatief van Luc Indestege.

Een droom om waar te maken

Mijn grote droom is een radioprogramma mogen maken en presenteren met folkmuziek, iets zoals de vroegere 'Grote Boodschap'. Ik zou achtergrond en inspiratie van muziek willen analyseren voor de luisteraar; een mindful folkprogramma, met veel aandacht voor de muziek zelf en voor het luisteren. Soms ben ik zoiets al aan het maken in mijn hoofd! Ja, mensen beter leren luisteren, hoe zinvol zou dat zijn! Ik zou dat gewoon zelf graag doen natuurlijk. Maar of zoiets kan? Misschien moet ik het eens gaan vragen bij de VRT of Radio Klara of zo...

Gewoon doèn, Greet, met jouw expertise en je rustige persoonlijkheid en je aangename stem en uitspraak moet je er simpelweg, rechttoe, rechtaan, helemaal voor gaan! 🌟

Jos Tilley